

شه‌لال ئەحمەد ئەلبومبەگی نۆی بلاودەکاتەوه

سەرچاوەیه‌کی نزیک له هونەرمانەکانی شه‌لال ئەحمەد وێرای ئەوهی هه‌والی بلاو بۆ نۆی ده‌ستێکی نوێ به‌بۆ ناوه‌کانی هونەرمانەکانی پێراگه‌یاندا (سی دی) ده‌کەشی پێشکه‌ش به‌هفته‌نامه‌ی رۆژی گه‌ل کرد.

شه‌لال گۆران‌بێژێکی میلیه، زۆربه‌ی گۆرانیه‌کانی فۆلکلۆرن، ئەگه‌رچی ده‌نگێکی خۆشی هه‌یه، به‌لام تاوه‌کو ئێستا له‌لایه‌ن کۆمپانیای ناسراوه‌کانه‌وه هاوکاری نه‌کراوه، سەرچاوه‌که هه‌کاره‌که‌ی بۆ ئەو ره‌شه گێرایه‌وه که خۆدی گۆران‌بێژی تیندا ده‌ژێ، هه‌م له‌و شوێنه‌ی ئەو تیندا ده‌ژێ بایه‌خ به‌ گۆزانی کوردی نادرئ، هه‌میشه‌ ره‌وشی ئابووری بۆ ئەو له‌بار نه‌یه، بۆیه‌ زۆربه‌ی به‌ره‌مه‌کانی خۆی له‌ سێ تۆڤێز کۆنه‌کان تۆمار ده‌کات، به‌وه‌یه‌شه‌وه چۆنه‌تی به‌ره‌مه‌کان کێماسیان لێ ده‌رده‌کوه‌و، هه‌رچه‌نده‌ هونەرمانه‌ند بۆخۆی په‌رۆشی ئەوه‌یه به‌ره‌می باش پێشکه‌ش بکات.

ده‌ستگوشین پێوه‌ریک بۆ هیژی پیاوان

گه‌وره‌تر ده‌بن.

له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه پێشتر لیکۆلینه‌وه‌کان سەر راستیان کردبووه که پیاوانی که‌تو چوارشانه هه‌م له‌ ده‌ست گوشین دا په‌ر هێزن، هه‌میشه‌ چه‌زبان له‌ سالاری و خۆسه‌پاندنه، له‌وانه‌یه‌ ئەهه له‌گه‌ڵ کرداری سێکسی بگۆنچن، چونکه ئەو پیاوانه‌ی که مه‌یلی خۆسه‌پاندنیان هه‌یه زۆر هه‌یزو توانای خۆیان له‌ به‌رانه‌ر ژنان پێشان ده‌ده‌ن و توانای خۆیان له‌ چالاکی سێکسی دا به‌رچه‌سته ده‌کهن.

هه‌ر به‌گه‌وره‌یه‌ ئەهه لیکۆلینه‌وه‌یه ده‌توانی ئاستی تهن‌دروستی پیاوان به‌هزی شیوازی ته‌وه‌کردنیان وه‌ ویتا بکرن. ئەو پیاوانه‌ی له‌ رووی دهر‌وونبه‌وه ساغ، شیوازی ته‌وه‌کردنیان له‌گه‌ڵ ئەو پیاوانه‌ جیوازیه‌ که نه‌خۆشی دهر‌وونیان هه‌یه، یاخود هه‌راسان و نیگه‌ران، ئەهه‌ش پێوه‌ندی به‌ گوشاره‌وه نه‌یه، به‌لکه‌ راسته‌وخۆ له‌ شیوازی ته‌وه‌کردن و ویکهاتنه‌وه‌ی په‌نجه‌کانیان دا به‌دیار ده‌کهن و ده‌خوێندێته‌وه، یاخود ده‌خه‌ملیندین.

ته‌نانته‌ زانیان پێوانه‌یه‌ که به‌ گوشاری ده‌ست له‌ کاتی ته‌وه‌کردن دا ده‌تواندری جۆری جینه‌کانیش خۆیا بکرن، چونکه راسته‌وخۆ له‌ گوشارو شیوازه‌کاندا سیمای خۆیان پێشان ده‌ده‌ن.

ده‌یه‌سی ئیروز له‌مانگه‌دا ئاگامی لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی زانستی بلاوکردوته‌وه، به‌وه‌یه‌وه گوشاری ته‌وه‌کردنی مرۆفی وه‌ک پێوه‌ریکی به‌هه‌یز به‌ چالاکی سێکسی گه‌رداوه.

به‌پێی ئەو لیکۆلینه‌وه‌یه‌ی که له‌ سه‌ر 143 که‌س، هه‌شتاو دوو پیاو، شه‌ست و یه‌ک ژن دا ئەنجام دراوه، تۆه‌ران بۆیان ده‌رکه‌وتوه که پێوه‌ندی راسته‌وخۆ له‌نیوان گوشاری ده‌ست و چالاکی سێکسی له‌ پیاواندا هه‌یه، به‌لام لیکۆلینه‌وه‌که پێوه‌ندی گوشاری ته‌وه‌کردن و چالاکی سێکسی له‌ ژنان دا نه‌سه‌لماندوه، بۆیه‌ گوشاری ته‌وه‌کردنی وه‌ک پێوه‌ریک بۆ ئاستی چالاکی سێکسی له‌ پیاواندا دیاری کردوه.

ئهنجابه‌کانی ئەهه لیکۆلینه‌وه‌یه ته‌واوکهری ئهنجابه‌کانی لیکۆلینه‌وه‌کانی پێشوتن که سه‌باره‌ت به‌ ده‌ستگوشین و ته‌وه‌کردن دا ئەنجام درا بوون. به‌و پێیه هه‌یزی ده‌ستگوشین به‌ رێژه‌ی 65% بۆ فاگته‌ری جینی و رێژه‌ی 35% بۆ فاگته‌ری ژینگه‌ ده‌گه‌رینه‌وه، به‌لام ناشکری له‌شه‌سافی و ته‌مه‌نیش له‌بهر بکرن، ئەو پیاوانه‌ی که ته‌ندروستیان باشه و نه‌خۆش نین هه‌یزی بازوو، گوشاری ته‌وه‌کردنیان زۆر، هه‌روه‌ها مرۆف له‌ هه‌رته‌ی لاویدا تواناو هه‌یزیکی زۆرتری هه‌یه به‌هه‌راورد له‌گه‌ڵ ئەهه‌کاته‌ی ده‌چێته‌ نۆو سالان و ته‌مه‌نی

به‌ یادی تۆ

ته‌نیا کوردستانی

هه‌موو شه‌وێ تارمايه‌یه‌که‌ت به‌ نازه‌وه ئەمدوینی هه‌موو شه‌وێ ده‌ستی فه‌یال له‌ناو فه‌وا رامنه‌ژهنی هه‌موو شه‌وێ ئەهه ئه‌وینته له‌ ئامیزی ته‌نیایدا ئەمگرینئ هه‌موو شه‌وێ فوربه‌ی یادت له‌گه‌ڵ گنگ هه‌لمه‌سینئ سه‌ررئ ئەگره‌م زۆر به‌په‌له بۆ جیژوانی کۆنی جاران وه‌کو گه‌لئ سێس و ژاکو ده‌م به‌ نزا ره‌و له‌ باران که ده‌مه‌ ژوان به‌بئ رامان که ئەروانم جیژوان چۆله ئه‌وین، ژیان، فۆشه‌ویدی به‌سته‌له‌کیک سارد و سو‌له وه‌ک په‌په‌وله به‌ ئه‌سپایی بۆ ئاسمانی ته‌نیا یه‌هه‌له‌فه‌ره بۆ دۆزه‌فی دا‌پرانئیک به‌ ناچاری رینگه‌ ئەگره‌م

tenya79@yahoo.com

گه‌نجۆ له‌ شوانیه‌وه بۆ هونەرمانه‌ندیکی ناودار

خۆی ده‌لی شه‌ش براو پێنج خوشکی هه‌یه، ئیستا ژنی هه‌تاوه، دوو کۆری به‌ ناوه‌کانی رۆناس و زانا هه‌یه. زۆر چه‌زه له‌ گۆرانیه‌کانی محمه‌د عارف جزیری و عایشه‌ شان و شوان په‌روه‌ر ده‌کات.

له‌ شارێ هانزۆه‌ری ئەلمانیا بۆ ماوه‌ی سێ سال له‌ ژیر ده‌ستی چه‌مال کاره‌دایی هونەری مۆزیکێ خویندووه، یه‌که‌مین ئەلبومێ خۆی له‌ سالی 2003 له‌ ئەلمانیا دا به‌ره‌م هه‌تاوه، نیازی هه‌یه دووه‌مین ئەلبومێ له‌ سالی 2008 دا بلاو بکاته‌وه.

ئیستا له‌ ئەلمانیا له‌ گه‌ڵ ئەکادیمیا کار ده‌کات، چونکه ئەوان کاره‌کانی بۆ ژورگانیزه ده‌کهن، به‌ره‌مه‌کانی له‌ ولاتی جیهان دا بۆ په‌خش و بلاو ده‌کهنه‌وه. هه‌روه‌ها له‌ زۆربه‌ی ئه‌هه‌نگه‌کانی کوردی له‌ ئەلمانیا به‌شدارێ ده‌کات، جگه‌ له‌ ستران ئامیزی ته‌مه‌وریش ده‌ژهن.

جنگۆ ئاشکرای کرد که ئەهه‌ر ده‌ره‌تی پێ بدری نیازی هه‌یه به‌شدارێ له‌ ئه‌هه‌نگی نه‌ورۆزی سالی 2008 یی شارێ ئه‌مه‌د بکات، به‌لام دلنیا نه‌یه که ئایا ده‌وله‌تی تورکیا رینگه‌ی پێده‌دات یان نا ؟!

له‌ په‌یه‌هه‌ندیکی ته‌له‌فۆنی دا هونەرمانه‌ند گه‌نجۆ به‌ رۆژی گه‌لی راکه‌یاند که ئەو شوان بووه، به‌هزی رادیۆی په‌ریقانه‌وه مه‌یلی ستران گوته‌ی له‌لادا دروست بووه، هه‌روه‌ها له‌ به‌ر ده‌نگی خۆشی خه‌لکی گونده‌که‌یان داوایان لیکردووه له‌ شای و هه‌له‌په‌رکییدا گۆرانیان بۆ بلن.

گه‌نجۆ سالی 1974 له‌ گوندی چچیکی باکووری کوردستان له‌ دایک بووه، وه‌ک

دلشیر کوردستانی یه‌که‌مین ئەلبومی خۆی بلاو ده‌کاته‌وه

عیسا میزگه‌ سه‌وێ ریک‌خه‌ری گه‌شتی کاروباری کۆره‌ک میوزیک به‌ ماله‌په‌ری چرای راکه‌یان دوه‌وه که له‌ نوێترین کاروچالاکی کۆمپانیای کۆره‌ک میوزیک چاپ و بلاو کردنه‌وه‌ی ئەلبومی نوێی هونەرمانه‌ند (دلشیر کوردستانی) به‌ ناوی (ئه‌فینیا ولات) له‌

کۆره‌ک میوزیک له‌ ولاتی ئەلمانیا کلیلکی قه‌شه‌نگی بۆ کراوه و له‌م نزیکانه له‌ زۆربه‌ی که‌ناه‌کانی ناوچه‌ و ئاسمانیا بلاو ده‌کریته‌وه، هه‌روه‌ها له‌ کۆتایی لیدوانی خۆیدا به‌ریز میزگه‌ سه‌وێ داوای له‌ هونەرمانه‌ندی ناوه‌وه و ده‌ره‌وه‌ کرد که خۆ له‌ کۆپی کردنی به‌ دورو بگرن، چونکه کۆپی نه‌کردنی ئەهه‌ر به‌ره‌مه‌ و به‌ره‌مه‌کانی تر ده‌بێته‌ هزی مانه‌وه‌مان و پێشکه‌ش کردنی به‌ره‌می په‌یژ جوان و ده‌وله‌مندی کوردی بۆیه‌ هیوای خواست که هه‌موولایه‌ک هاوکاری له‌گه‌لدا بکهن و رینگه‌نه‌ده‌ن کۆپی بکرن.

سه‌رانسه‌ری کوردستان که له‌ 10 گۆرانی پێک هاتوه‌ و هه‌ژانه‌کانیش هه‌ندیک گه‌له‌ری و ئەوانی تر هی هه‌ژانمانان ده‌فیزوللا به‌زنه‌وه‌ی، په‌ریشان، م.س. دلبرین، دلشیر کوردستانی، ئاوازه‌کانی ئەهه‌ر به‌ره‌مه‌ش له‌لایه‌ن خۆی هونەرمانه‌ند و هه‌روه‌ها ئاوازی په‌ریشان، م.علی شاکر، شغان په‌روه‌ر، ئامام دیکران، دانییل ئافرام، علی خوداده و گۆرانیه‌کانی ئەهه‌ر به‌ره‌مه‌ش پیک دین له‌ (کوردستان، ئەز و یاری، نه‌ورۆز، نارین، په‌پوک، په‌نابه‌ری، ولاتی من، ئەفینا مه‌، دایکا مه‌، یه‌کتی) که گۆرانی په‌نابه‌ری له‌ سه‌ر ئەرکی کۆمپانیای

پیاویکی هندی زهماوه‌ند له‌گه‌ڵ دیلّه سه‌گیگ دا ده‌کات

ناهه‌نگیکی ئاشکرا دا زهماوه‌ندی له‌گه‌ڵ دیلّه سه‌گیگدا کرد.

رۆژنامه‌ی هندستان تاسه‌یمز بلاوی کردوته‌وه که پیاویک به‌ ناوی بی سیلفاکومار، ته‌مه‌ن 33 سال گریه‌بندی هاوسه‌ری له‌گه‌ڵ سه‌گیگدا به‌ست، رێوره‌سمی ماره‌بڕینیش له‌ په‌رسته‌گی سیقاجانچای رۆژه‌لاتی هیندستان

هندستان به‌ ولاتی سه‌هیرو سه‌مه‌ره‌ ناوداره، ئەو هه‌والانه‌ی که هه‌ندیچار له هندستانه‌وه به‌ گوچکێ جیهانیان ده‌گه‌ن ته‌واو ئاواره‌ته‌ن، مرۆف ناتوانن باوهر به‌هه‌موویان بکات، به‌لام بۆ کومه‌لگه‌یه‌کی زیاتر له‌ یه‌ک ملیار که‌سی شتیکی ئاساییه دیاردی ناواده‌و قهره‌ماتی تینا رووبادات. له‌م داویانه‌دا پیاویکی هندی له

تاران: فیلمه‌کانی کوردستان له‌ قیستتانی

کورته‌ فیلم پێشکه‌ش ده‌کرن

"محمه‌د ره‌زا باغبانی"، 25 خوله‌ک، "مانگی نه‌رده‌لان" له‌ ده‌ره‌یتیانی ئومید راستین، 40 خوله‌ک، "شه‌ووی رۆژی به‌فری" له‌ ده‌ره‌یتیانی "دانس سه‌له‌واتی" و "بابه‌ک سه‌له‌واتی"، 14 خوله‌ک، "زیوارانی دۆنی هه‌نارا" له‌ ده‌ره‌یتیانی "ئه‌شکان ئەحمه‌دی"، 12 خوله‌ک، "بن ده‌نگ و هه‌را" له‌ ده‌ره‌یتیانی لوتمان خالییدی، 18 خوله‌ک، "زێری سپی" له‌ ده‌ره‌یتیانی بیژهن زه‌مان پیرا، 17 خوله‌ک، "تای کۆتایی" له‌ ده‌ره‌یتیانی "ئامه‌ید قوبادی"، 12 خوله‌ک، "مانداب" له‌ ده‌ره‌یتیانی "ئه‌شکان ئەحمه‌دی"، 12 خوله‌ک.

جیگه‌ی ئامازه‌یه‌ که ئیستا بزاقی هونەری سینەما له‌ ئێران به‌ گشتی و له‌ رۆژه‌لاتی کوردستان به‌ تایبه‌تی پێشکه‌وتنکی باشی به‌خۆیه‌وه‌ بینیوه، ته‌نانته‌ به‌شدارێ پیکردنی 16 فیلم له‌ و قیستتقاله‌دا گه‌واهی ئەو راستیه‌ ده‌دات، ته‌نانته‌ فیلمه‌کانی به‌هه‌م‌نی قوبادی و شه‌وکه‌ت ئەمین کۆرکی و هونەر سه‌لیم توانیوانه‌ شوین پینی کوردستان له‌ نینو هونەری سینەمای جیهاندا بکهنه‌وه، ئەهه‌ش سه‌رکه‌وتنکی گه‌وره‌یه، دۆست و دۆژمن ئامازه‌ی پێده‌کهن.

چوارشه‌مه‌ 14-11-2007 له‌ دووه‌مین رۆژی بیست و چواره‌مین خولی قیستتقالی نه‌ته‌وه‌یی و دوازه‌مین خولی قیستتقالی نیونه‌ته‌وه‌یی کورته‌ فیلمی تاران چه‌ند فیلمیکی رۆژه‌لاتی کوردستان پێشان دران.

به‌گه‌وره‌ی زانیاریه‌کان 16 فیلم که له‌ شاره‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان دا به‌ره‌م هه‌یناربوون له‌ هه‌لی ژماره‌ 1 و 2 و 3 سینەمای فه‌له‌ستین، سینەمای قیام پێشکه‌ش کران، ئەوانیش بریتی بوون له‌ فیلمه‌کانی "په‌سیدا و شاراوه‌" له‌ ده‌ره‌یتیانی "بوره‌هان ئەحمه‌دی"، 13 خوله‌ک، "من رینگه‌ی ماتی پێنازانم" له‌ ده‌ره‌یتیانی پێژمان سه‌له‌پور، 12 خوله‌ک، "تاران 318" له‌ ده‌ره‌یتیانی سوژان مه‌ردووخ، 6 خوله‌ک، "تایبه‌ت" له‌ ده‌ره‌یتیانی "لوتمان خالییدی"، 7 خوله‌ک، "په‌رینه‌وه‌ له‌ ولاتی ئاسلامتو" له‌ ده‌ره‌یتیانی "میهدی نوور محمه‌مه‌دی"، 30 خوله‌ک، "له‌ ژیر مومی ته‌په‌ومزکراودا" له‌ ده‌ره‌یتیانی "بێهنام سه‌فه‌ری"، 7 خوله‌ک، "بۆچی مندانی من" له‌ ده‌ره‌یتیانی "ئه‌کبه‌ر شه‌هبازی"، 30 خوله‌ک، "تایان" له‌ ده‌ره‌یتیانی "گه‌یوان مه‌جیدی، 22 خوله‌ک، "په‌رینه‌وه‌ له‌ هه‌لی زه‌رد" له‌ ده‌ره‌یتیانی